

IMPROVISATION, (*Improvisation*)

5 ECTS, HIA440003I

SEMESTRE: 4. semester

BA-SO; 2013 BEKENDTGØRELSEN, 2016-UDGAVE STUDIEORDNINGENS BESKRIVELSE AF MODULET

§ 21 Modulet "Improvisation"

Modulet er et kursusmodul, der omfatter praktisk-musikalsk træning i improvisatoriske færdigheder på hovedinstrument og akkompagnement/bi-instrument.

Mål

Den studerende skal gennem modulet opnå:

grundlæggende **viden** om

- forskellige stilarter
- melodiske, harmoniske og akkompagnementsmæssige muligheder på hovedinstrument og akkompagnement/bi-instrument
- den studerendes styrker og udviklingspotentialer på hovedinstrumentet og på akkompagnementsinstrument/bi-instrument- solistisk såvel som i sammenspil med andre instrumenter

Færdigheder i

- at udføre frie improvisationer, der demonstrerer variation i tonal, atonal, rytmisk, melodisk, harmonisk og akkompagnementsmæssig kunnen
- at udføre en duet, der viser musikalske ressourcer i forhold til at lede en dialog
- at improvisere i specifikke stilarter som f.eks. jazz, blues, rock/pop, klassisk, latin og folkemusik
- anvende improvisatoriske metoder hensigtsmæssigt og ekspressivt i forhold til egne musikalske og tekniske ressourcer – såvel solistisk som i en duet

Kompetencer til

- at fremføre frie og strukturerede improvisationer ud fra musikalske oplæg
- at bruge hovedinstrumentets fulde potentiale samt kende dets udtryksmæssige styrker og svagheder - solistisk såvel som i sammenspil med andre instrumenter
- varieret og fleksibelt at improvisere i forskellige stilarter

Modulet afsluttes på 4. semester med:

Prøve 13

En eksternt praktisk prøve i "Improvisation" (*Improvisation*).

Prøven består af 3 dele, hvoraf den studerende skal anvende hovedinstrument i to af de tre dele, og akkompagnement/bi-instrument i en af de tre dele:

- a) den studerende spiller en improvisation med udgangspunkt i eksaminators oplæg
- b) den studerende udfører en stilartsimprovisation, der vælges ved udtrækning
- c) den studerende indgår i en duet med eksaminator, hvor den studerende skal skifte mellem at følge og lede med en kort refleksion omkring rolleskiftet.

Eksaminators musikalske oplæg er udgangspunkt for improvisationen, og der er ingen forberedelsestid til de tre dele.

(Hvis hovedinstrument er det samme som akkompagnementsinstrument vælges et bi-instrument).

Normeret prøvetid: 30 min.

Bedømmelsesform: En karakter efter 7-trins-skalaen.

UNDERVISERE

Julie Ø. Bøtker, Stine L. Jacobsen; Bolette Daniels Beck, Gustavo S. Gattino

VEJLEDENDE OMFANG FOR MODULET

10 kursusgange i Improvisation (0,25 time pr studerende)

MODULETS INDHOLD OG OPBYGNING

Modulet skal give den studerende en praktisk musikalsk træning i improvisatoriske færdigheder på hovedinstrument samt akkompagnementsinstrument med henblik på fremførelse af improvisationer ud fra musikalske oplæg – solo, i duetter og i grupper. Der er særlig fokus på praktisk musikalsk træning i stilistiske og genremæssige improvisationsfærdigheder samt musikalsk træning i rytmiske, melodiske, harmoniske og akkompagnementsmæssige færdigheder på hovedinstrument samt akkompagnementsinstrument. Den studerende skal opbygge erfaring med sit hovedinstruments musikalske potentialer, styrker og svagheder – solistisk såvel som i sammenspil med andre instrumenter.

Modulet har følgende fokusområder og bygger videre på foregående semestres improvisationsundervisning:

- Musikalske improvisationsteknikker (Wigram, 2004 kap 3)
- Ekstemporering (Wigram 2004, kap 5)
- Gruppeøvelser (Wigram 2004, kap 8)
- Stilartsimprovisationer fortsat fra forrige semestre (bl.a. Wigram 2004, kap 5)
  - latin
  - jazz
  - pop
  - rock
  - folkemusik
  - klassisk
  - blues
- Basale terapeutiske teknikker (Wigram 2004, kap 4)
- Lærefrie kursusgange
- Eksamensforberedelse

UNDERVISNINGENS FORM

Undervisningen foregår i gruppe. Ved studerende over 10 kan gruppen opdeles i to hold. Grupperne sammensættes af underviseren og kan løbende ændres, hvis det skønnes gavnligt. Hvis den studerendes akkompagnementsinstrument er det samme som hovedinstrumentet, bør den studerende vælge et bi-instrument undervejs i undervisningen.

PRØVERNES FORM OG INDHOLD

Prøven er individuel og består af 3 dele, hvoraf den studerende skal anvende hovedinstrumentet i to af de tre dele og akkompagnementsinstrument i én af de tre dele. Hvis hovedinstrument og akkompagnementsinstrument er det samme vælges et bi-instrument til fremførelsen af én af de tre dele

Den studerende fremfører:

- a) En improvisation med udgangspunkt i eksaminators oplæg omkring variation af musikalske parametre. Eksaminator udarbejder tredelte improvisationsoplæg med forskellige sammensætninger af musikalske parametre eksempelvis:

Gå fra	1	2	3
	Staccato	Legato	Parallelle melodier
	Pauser	4/4	Uden puls
	Tonalt	Atonalt	FF

- b) Den studerende udfører en improvisation over en given stilart, der vælges ved udtrækning, hvor de studerende kan vælge mellem to stilarter.
- c) Den studerende indgår i en duet med eksaminator, hvor den studerende skal skifte mellem at følge og at lede. Eksaminators musikalske oplæg er udgangspunkt for improvisationen. Efterfølgende reflekterer den studerende over improvisationens indhold og rollerne undervejs i improvisationen.

Der gives ingen forberedelsestid til de tre dele.

Prøven skal dokumentere den studerendes færdigheder i forhold til de i § 21 angivne kompetencemål.

Prøven er normeret til 30min. pr. studerende, inkl. votering. Der gives karakter efter 7-trins skalaen.

For opnåelsen af karakteren 12 skal den studerende demonstrere en veludviklet evne til at improvisere med sikker stilfornemmelse på et højt teknisk og udtryksmæssigt niveau, samt udvise evne til at variere sit udtryk indenfor stilarten, at kunne improvisere frit og flydende samt have evne til at indgå i dialog og forholde sig kommunikativt til en medmusiker i en fri improvisation.

Prøven skal dokumentere den studerendes færdigheder i forhold til de i § 18 angivne kompetencemål.

Prøven er normeret til 30 min. pr. studerende, inkl. votering. Der gives en karakter efter 7-trins-skalaen.

KRAV TIL DEN STUDERENDE

Omfang og forventning

Modulet er på i alt 5 ECTS, hvilket svarer til omkring 135 timers arbejde for den studerende. Det forventes, at den studerende til de ca. 30 undervisningstimer øver sig 4,5 timer pr undervisningstime herunder at lytte til og studere forskellige genrer og stilarter samt at øve sig sammen med andre i de lærerfrie timer.

- Den studerende forventes at forberede sig til hver undervisningsgang ved at øve sig på de opgaver der stilles samt læse den opgivne litteratur og evt. orienterer sig i supplerende litteratur
- Den studerende forventes at deltage aktivt i undervisningen
- Den studerende/holdet forventes løbende at give underviseren feedback med henblik på at optimere udbyttet af undervisningen
- Den studerende forventes løbende at reflektere over egne musikalske ressourcer og potentialer og nedskrive disse i forbindelse med porteføljearbejdet
- Ved modulets afslutning skal den studerende lave en skriftlig evaluering ved hjælp af de evalueringsmetoder og -redskaber, studienævnet ønsker anvendt (pt. Semesterevaluering med SurveyXact)

LITTERATUR

- Bruscia, K. (1987) *Improvisational Models of Music Therapy*. Gilsum N.H.; Barcelona Publishers
Gardstrom, S. C. (2007) *Music Therapy Improvisation for Groups: Essential leadership Competencies* Gilsum N.H.; Barcelona Publishers
Wigram, T. (2004). *Improvisation*. London: Jessica Kingsley Publishers. Kapitel 3, 5 og 7.

SUPPLERENDE LITTERATUR

- Asmussen, J. (2005) *Den rytmiske musiks stilarter*. København: Billesøe & Baltzer
Bruscia, K. (1987) *Improvisational Models of Music Therapy*. Gilsum N.H.; Barcelona Publishers
Bruscia, K. (2015) *Case Examples of Improvisational Music Therapy*. Gilsum N.H.; Barcelona Publishers
Gardstrom, S. C. (2007) *Music Therapy Improvisation for Groups: Essential leadership Competencies* Gilsum N.H.; Barcelona Publishers
Chung, B. & Thurmond, D. (2007). *Improvisation At The Piano.(A Systematic Approach For The Classically Trained Pianist)*. California: Alfred Publishing.
Lee, C. & Houde, M. (2011) *Improvising in styles: A workbook for music therapists, educators, and musicians*. Gilsum, NH:Barcelona Publishers
Lee, C., Berends, A, & Pun, S. (2015) *Composition and Improvisation Resources for Music Therapists*. Gilsum N.H.; Barcelona Publishers

Oshinsky, J. (2008). *Return to child. Music for people´s guide to improvising music and authentic group leadership*. Goshen: Music for people. www.returntochild.com

Godkendt/opdateret i Studienævnet, efteråret 2014 – rev. forår 2016, forår 2017, forår 2018